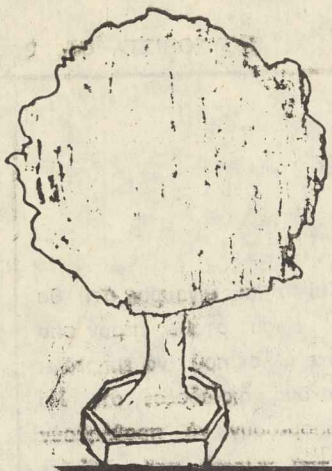

Εταιρία Απαρτιωμένων Μυελών
Μέγαρον Παρασκευαστικού Λι
Ιωάννινα

ΚΟΥΣΟΒΙΣΤΑ

Τά ώραϊα σου πλατάνια καὶ τὸ κρῦο σου νερὸ
εἶναι ἀκόμα πιὸ ώραϊα καὶ ἀπὸ τὸν παλιὸ καιρὸ

Συντάσσεται ἀπὸ ἐπιτροπὴν

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΚΤΙΣΤΑΔΙΩΤΩΝ ΑΡΤΗΣ

ΕΤΟΣ 1ον

Αριθμὸς φύλλου 4 Ιούνιος 1982

ΠΡΙΟΒΟΛΟΥ 15 ΑΡΤΑ

ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ

Αγαπητοὶ φίλοι

Γράψατε στὰ προηγούμενα φύλλα σχετικά μὲ τὸ Νεκροταφεῖο καὶ τίς θέσεις πού ἔχει μέχρι σήμερα ἀλλάξει.

Εκεῖ ὅμως πού δὲν σταθῆκατε καθόλου εἶναι ἡ καινούργια θέση πού θὰ μεταφερθεῖ.

Εἶναι ἡ ΣΚΑΛΑ ἡ σωστή θέση γιὰ Νεκροταφεῖο, ἡ πρόκει τὰ γιὰ μιά λύση ἀνάγκης;

Χωρὶς νὰ θελῶ νὰ ἐναντιωθῶ σὲ κανέναν, χωρὶς υστερο βουλία καὶ ἰδιοτέλεια καὶ ἐπειδὴ πιστεύω πὺς μὲ τὴν ἀποψή μου συμφωνοῦν καὶ πολλοὶ ἄλλοι συγχωριανοὶ μας θὰ προ σπαθήσω νὰ θεσῶ τὸ θέμα ωρὰ, ἀκριβῶς ὅπως ἔχει.

Τὰ ἐρωτήματα πού ὁ καθένας μπορεῖ νὰ θέσει στὴν προ κειμένη περίπτωση εἶναι τρία:

1. Μπορεῖ καὶ κατὰ πόσο τὸ Νεκροταφεῖο νὰ μολύνει τὰ νερὰ τῶν πηγῶν τοῦ χωριοῦ μας;
2. Ἐμποδίζει νὰ ἢ ὀχι μιά μέλλοντική επέκταση τοῦ χω ριοῦ μας;
3. Υπάρχει καλύτερη καὶ μόνιμη θέση γιὰ Νεκροταφεῖο στὸ χωριὸ μας;

Βάζοντας στὴ σειρά τὰ ἐρωτήματα θὰ προσπαθῶ ἀμε ρόλητα νὰ ἀπαντήσω σύμφωνα φυσικά μὲ τὴν δική μου ἀποψή.

Γαιολόγος δὲν εἶμαι γιὰ νὰ ἐκφέρω ἐπίσημη γνώμη, ἀντίθε τα ἡ Κοινότητα μπορεῖ νὰ προσκομίσει ἐγγραφα γαιολόγων πού νὰ λένε πὺς δὲν πρόκειται νὰ μολυνθοῦν οὐ πηγές.

Εγὼ ἡ καλῶς ἡ κακῶς δὲν τὰ πιστεύω, γιὰ τὰ νερὰ πού βγαίνουν στὸ χωριὸ μας ἐρχονται ὅλα ἀπ' τὸ βουνὸ μέσω τοῦ ἀσβεστολιθικοῦ στρώματος πού ἔχει ἐπικαθῆσι στὶς με

λίστρες (αργιλλῶδη ἐδάφη) πού εἶναι ἀδιαπέραστες ἀπ' τὸ νερὸ.

Διευκολύνουν λοιπὸν τὰ αργιλλικά ἐδάφη στὸ νὰ μὴν χάνε ται τὸ νερὸ καὶ νὰ φτάνει μέχρι τὸ χωριὸ μας.

Διερωτήθηκε κανεὶς μιά ἢ γιατί καὶ ὅλες οἱ πηγές τοῦ χω ριοῦ μας νὰ μὴν περνοῦν κάτω ἀπ' τὸ μέρος πού γίνεται τὸ νέο Νεκροταφεῖο;

Ἀλλὰ κ' ἂν θελήσουμε νὰ παραμερίσουμε ὡς ἀδύνατο κατὶ τέτοιο, τότε τὰ νερὰ τῆς βροχῆς ἀπ' τὸ Νεκροταφεῖο πού θὰ ξεσπάσουν; Τὰ πετρώματα τὰ ξέρομε στὴ θέση αὐτῇ, ἀσβεστολιθικά ἀπὸ πάνω, αργιλλοὺς κάτω, περνάει λοιπὸν τὸ νερὸ τῆς βροχῆς τὸ ἀσβεστολιθικὸ πέτρωμα, φτάνει στὴν ἀδιαπέραστο ἀργιλλο καὶ σκορπᾷ γιὰ νὰ ξεσπάσει κάπου.

Οἱ νόμοι τῆς φύσεως λένε πὺς τὸ νερὸ ξεσπᾷ ἐκεῖ πού θὰ βρεῖ εὐκολὴ διέξοδο καὶ στὴν προκειμένη περίπτωση ἡ πιὸ εὐκολὴ διέξοδος εἶναι οἱ πηγές.

Ἀλλὰ παραμερίζοντας κ' αὐτὸν ἀκόμη τὸν πλέον ουσιαστι κὸ λόγο ἐρχόμαστε στὸ ψυχολογικὸ. Καὶ ἐρωτῶ: Ποιὸς θὰ ποιεῖ νερὸ ἀπ' τὴ Σκάλα ἢ τὴ Μελοκοκιά ὅταν σκέφτεται καὶ μόνο, πὺς ἀπὸ πάνω εἶναι τὸ Νεκροταφεῖο;

Ἐρχομαι στὸ δεύτερο ἐρώτημα:

Ἄν κάποτε, καὶ γιὰ τὸ ὅχι αὐριό, ἡ Κοινότητα οἰκοπεδοποι ἦσει τὴν Κοινοτική ἐκταση στὸν Κουρεμένο, δὲν θὰ εἶναι τὸ Νεκροταφεῖο ἐμπόδιο σὲ κατὶ τέτοιο;

Καὶ τὰ γύρω χωράφια; πού θὰ εἶναι προνομιοῦχα, στὴν προκειμένη περίπτωση οἰκοπέδα, δὲν θὰ μποροῦν νὰ οἰκοδο μῆσουν γιὰ τὸ νὰ πρέπει νὰ βρίσκονται 150 μέτρα τουλάχισ τὸν ἀπ' τὸ Νεκροταφεῖο, ποιὸς χάνει λοιπὸν ἀπ' αὐτὴν τὴν κατάσταση; Ἀπλούστατα ἡ Κοινότητα.

Καὶ δὲν θὰ χάσει τὰ χρήματα ἀπ' τὰ οἰκοπέδα τοῦ Κουρε μένου, αὐτὸ εἶναι τὸ λιγότερο, τὸ χειρότερο εἶναι ὅτι κατὰ στρέφεται μιά ἀπ' τίς ωραιότερες περιοχές τοῦ χωριοῦ μας πού μέλλοντικά μπορεῖ νὰ αξιοποιηθεῖ ποικιλοτρόπως.

Τώρα ἂν ὑπάρχει ἄλλη θέση καλύτερη ἀπ' αὐτῇ; Πιστεύω πὺς ναί.

Γὰ μὲνα προσωπικά εἶναι δύο. Στὴν ΠΑΝΑΓΙΑ στὸ πίσω μέρος πού δὲν εἶναι περιφραγμένο ἀπ' τὴ δασικὴ Υπηρεσία. Καθὼς καὶ στὸν Ἅγιο Δημήτριο. Τὰ πλεονεκτήματα ἐδῶ εἶναι σημαντικά

1. Εἶναι πολὺ κοντὰ στὸ χωριό.
2. Υπάρχει ἐκκλησία.
3. Τὸ ἐδαφος προσφέρεται
4. Δὲν υπάρχουν πηγές
5. Εἶναι ἀδύνατ ἡ επέκταση τοῦ χωριοῦ μας πρὸς τὰ κει
6. Υπάρχει ἀσφαλτος ὡς τὴν πόρτα τῆς ἐκκλησίας
7. Υπάρχει νερὸ

Καὶ τὸ κυριότερο ἀπ' ὅλα δὲν πρόκειται νὰ ἐπιρρέασει τὴν ἀνάπτυξη τοῦ χωριοῦ μας.

Μήπως δὲν θάταν ὁμορφ, στὸν ἤδη διαμορφωμένο χώρο γιὰ Νεκροταφεῖο νὰ γίνε ἀπ' τὴν Κοινότητα μέλλοντικά ἓνα τουριστικὸ περίπτερο αξιοποιώντας καὶ τίς πηγές τῆς ΣΚΑ ΛΑΣ;

Ἀλλὰ ἂν ἀλήθεια γίνε κατὶ τέτοιο ποιὸς θάνα ἐκεῖνος πού θὰ θέλει νὰ φτιάξει σπιτί καὶ δὲν θὰ πάρει οἰκοπέδα στὸν Κουρεμένο.

Εγὼ τάγραφα, καὶ τάγραφα γιὰ τὸ πιστεύω, θάθελα ὅμως νὰ ξέρω εἶμαι ὁ μόνος πού πιστεύει κατὶ τέτοιο; ἢ εἶναι πολλοὶ πού δὲν τοὺς δόθηκε ἡ ἐυκαιρία νὰ ἐκφέρουν τὴν ἀποψή τους;

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Τοποθεσίες - τοπωνυμίες

Καβατζιάρκα, Καλάμια, Καλβαί'κα, Καλιοπαί'κα, Καλοε ροί, Καμίνια, Κάμπος, Καναβίστρα, Κανάλες, Καπαρ, Καρνα τ' Μάν', Καστανιά, Κατ' βρύσ', Κατσάν', Καψάλια, Κεδράκια Κερασσιές, Κεχρί, Κοκκινόχωμα, Κορματάκια, Κορμασιέλ, Κο ριά, Κορομπλουές, Κοτσιέκ', Κουμαρούλα, Κουρεμένος, Κου ρίτος, Κουντρί, Κρανούλα, Κριθάρ', Κφάλα τ' Νίκο Τάλ'.

Λαζινιά, Λάκκα τ' Γληγορ' Νάσιου, Λάκκα τ' Γιωρ' Δήμου, Λακώματα, Λειβάδι.

Μάγκζα, Μαζιανίτ', Μαντάνια, Μάργαρ, Μασούρα, Μαστο ράκ', Μελοκοκιά, Μερατζά, Μετόχι, Μουρκόπουλ' Μπιζμιά, Μπόκ, Μύλος.

Νοσή, Νάρτα, Ντέμ, Νχάλια.

αντι για χρονογραφημ

Οἱ μυλωνάδες

ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΧΤΙΣΤΑΔΙΩΤΗ

«Κώστα Θανασούλας ὁ διδάξας»

Εκεῖ μακριὰ στοῦ Λάμπρου Γύφτου, στοῦ Μήχου Ἀναγνώ στη, στὴ Μάγγιζα, καὶ ἐδῶ σμότερα στὰ Μαντάνια (στὸ βα κοῦφκο) καὶ πίσω στὸ Μονοπάτι ὅλο τὸ καλοκαίρι, στὰ ἱακία μαστόρευαν οἱ μυλωνάδες. «Εσερναν τίς τσατέρ». Ἐκαναν «χαραρή» στὶς μυλόπετρες. Καθάριζαν ἀπ' τὰ μούσκα τὶς φτε ρωτές. Διόρθωναν τὴν κορίτα τοῦ νεροῦ. Ἐβάζαν καινούργιο «σφοῦνι». Μπάλωναν τὴν αλευροθήκη πού ἦταν τρύπια ἀπ' τα ποντίκια. Μάζευαν γαλαζία γλῦνα ἀπ' τίς «Σκάναλες» καὶ διόρθωναν τὸ αὐλάκι πάνω ἀπὸ γκρεμοὺς καὶ στεφάνια, χιλὶ ὁμετρο καὶ βάλε μακρυὰ ἢ «δέση» ἀπ' τὸ μύλο. Καὶ σάν τέ λειωναν καθόνταν μὲ τίς ὥρες στὰ λιθάρια πεζούλια καὶ πε λέκαγαν τὸν πλάτανο, τὴ γκορτσιά, τὸ κόκκινο ξύλο τῆς κε ρασιάς, καὶ τὸ μαλόκεδρο ἀπ' τὸ βρὸ. Τοὺς ἔδιναν σχῆμα καὶ μορφή καὶ τόκαναν νὰ μιλάνε ὅπως ἔλεγαν.

Σάν ἐπιανε Χνώπορο μὲ τὰ μπουμπουνητὰ, φούσκωναν τὰ ξερορέματα μὲ νερὸ. Χαρά Θεοῦ γιὰ τοὺς μυλωνάδες. Μὲ ἓνα παλαιοροῦτι στὸ κεφάλι ἔτρεχαν κι ἔβαζαν τὸ νερὸ στὴ δέ ση. Λευτέρωναν τὴ φτερωτῇ. Καὶ σάν ἀρχιζαν τὸ μονότονο τραγοῦδι τοὺς οἱ μυλόπετρες, ἐρίχναν μιά μπαταριά μὲ τὰ γκρά γιὰ τὸ καλὸ.

Τὸ μεγάλο πανηγύρι γίνονταν στὸ «Μαντάνια» πού ἦταν ὁ βακούφικος μύλος τοῦ χωριοῦ μας.

Σάν ἦταν καλὴ ἡ χρονιά ἔδινε καὶ ἐπαίρνε τὸ φόρτωμα καὶ ξεφόρτωμα στὸ κεφαλόσκαλο ἀπ' τὸ μύλο. Σακιά γεμάτα ἀ ραδιασμένα στὰ λιθάρια πεζούλια σωστὸ μωσαϊκὸ. Ευρωπαϊ κές λινάτσες παρὰ μὲ ντόπια μάλλινα υφαντὰ σακιά. Ματσὸ κιώτικα καὶ Καλαρίτικα μὲ κόκκινες ἀράδες. Κάποτε ἀναβε καὶ ὁ καβγὸς γιὰ τὴν ἀράδα (σειρά). Τοὺς ἔκοβε ὅμως ὁ μυλω νὰς μὲ τὸ γνωστὸ «ἀν εἶσαι καὶ παπὰς μὲ τὴν ἀράδα σου θὰ πὰς».

Καὶ σάν πετύχαινε τὸ «στρώσιμο» αἰδιόκοπα μέρα νύχτα ἔ πεφτε σπυρὶ σπυρὶ τὸ «γένημα», σωστὸ κεχριμπάρι, στὶς μυλε πετρες πού ἀκούραστες τόκαναν αλεύρι καὶ γέμιζαν τ' ἀνασ κουμπωμένα σακιά.

Οἱ χωριανές μας τὰ φόρτωναν «ζαλίκι» καὶ μὲ τρεῖς ἀνάσες οἱ ἀξιώτερες στακουμστήρ, στὸ πουργάρι τῆς Πάνου Καλὺ βινας καὶ στὴν αὐλοπορτα τῆς Νάκου Χῆταινας ἔφταναν στὰ κονάκια. Σάν ζύμωναν μοσχοβόλαγε τὸ σταρίσιο ψωμί γιὰ τὴν ἐμεσά τὸ αλεύρι καὶ μουσκοσίταρο.

Ὅπως ὅλους τοὺς «ἐπίγειους» ἔτσι καὶ τὸ μυλωνὰ τὸν ἔβα ζε ὁ ὅζω ἀπ' ἐδῶ νὰ σφένεται χίλιες δυὸ διαφορές γιὰ νὰ κρατᾷ ὅσο περισσότερο ξαγιά (ποσοστὸ) μπορούσε. Στρε βοτύγιαζε μὲ τὸ φραγοστάτερο. Ὅποιος τοῦ παραπονιόταν εἶχε στὰ χεῖλη τοῦ κρεμασμένη τὴν ἀπάντησιν. Δὲν ἦταν ψυ μομένο φέτο τὸ γένμα καὶ ἔκανε μεγάλη φύρα.

Τὸ βράδυ, γιὰ νὰ μένει μόνος τοῦ στοῦ μύλο, πού δὲν στα ματαγε καὶ τὴ νύχτα, σκάρωνε τὰ παραμῦθια γιὰ τοὺς καλὶ κατζαράιους. Κάθε πρῶτ ἡμερολογιόταν στὶς γυναῖκες, πού ἐρχονταν στὸ μύλο, πὺς στὸν ὕπνο του καὶ στὸ ζυπνητὸ του τὴ νύχτα, ἐβλεπε «καλότητες» (νεράιδες) νὰ πιάνουν χο ρὸ στὴν αλευροθήκη. Ἐωτικὰ ἀπαράλαχτα σάν αὐτὰ πού βλέ πουμε στὴν εἰκόνα τοῦ θανάτου στὴν ἐκκλησιὰ τῆς Ἁγίας Πα ρασκευῆς στὸ Νεκροταφεῖο. Νὰ ἔχουν κέρατα καὶ νουρὲς νὰ βγάσουν φωτιές ἀπ' τὰ σωθικά τους νὰ λωβιάζουν τὴν ταβ λα τοῦ καὶ νὰ μαγαρίζουν τὸ μύλο. Κ' αὐτὸς νὰ γλυτώνει γιὰ τὴν ἀλήθεια ὁ κόκοτος ἀπ' τὰ Γιαννακέικα τρεῖς φορές. Τὰ κουγαν μὲ φόβο οἱ γυναῖκες (ἄκακος καὶ ἀπαιδευτὸς ὁ κόσμος τότε) καὶ σάν ἔφταναν στὸ χωριὸ ἔβαζαν καὶ τὴ δι κὴ τους σάλτσα καὶ τὰ ξεπεύραγαν ἀπὸ πόρτα σὲ πόρτα. Κ' ἔτσι ὁ τόπος στὰ «Μαντάνια» γίνονταν στοιχειωμένος καὶ ὅποιος νυχτώνουταν ἐκεῖ αλοῖμονό του κι ὁ μυλωνὰς ἀ νενόχλητος κανόνιζε τὴ φύρα κατὰ πὺς ἤθελε.

Πέρα ἀπ' τίς ἀνθρώπινες ἀδυναμίες τοῦ ὁ μυλωνὰς ἦταν ἓνα κομμάτι ἀπ' τὴ ζωὴ τοῦ χωριοῦ μας ἐκείνη τὴν ἐποχὴ. Ἐωμάκρο ἀλλὰ ζωντανό. Ὅλο τὸ χωριὸ μὲ τὴν ἀράδα τοῦ καὶ πέρναγε ἀπ' τὸ μύλο γιὰ νὰ ἀλέσει τὴ σασειά. Θὰ ἄφηνε ὅσα ἤξερε καὶ θὰ ἔπερνε ἀπὸ ἐκεῖ ἄλλα τόσα. Ζωντανὴ ἐφη μερίδα τῆς ἐποχῆς τοῦ ὁ μυλωνὰς μὲ ὅλα τὰ παλαιὰ καὶ τὰ

Συνέχεια στὴ σελίδα 8

ΚΟΥΣΟΒΙΣΤΑ

Τὰ ώραϊα σου πλατάνια καὶ τὸ κρῦο σου νερὸ
εἶναι ἀκόμα πιὸ ώραϊα καὶ ἀπὸ τὸν παλιὸ καιρὸ

Τὸ νὰ πᾶει κανεὶς σ' ἓνα μέρος εἴτε γιὰ δουλειά, εἴτε γιὰ τουρισμὸ καὶ νὰ μείνει νησιτικός, τὸ νὰ θελεῖ κάποιος νὰ χα λάσει λεφτὰ σ' ἓναν τόπο καὶ νὰ μὴν μπορεῖ, τὸ νὰ θελεῖ κάποιος νὰ φιλοξενήσῃ ἓνα φίλο καὶ νὰ σκέφτεται πού θὰ βρεῖ ἓνα κομμάτι κρέας νὰ τὸν ταΐσει, αὐτὸ εἶναι κατὶ πού καὶ στὴν ἐρημο ἀκόμη εἶναι ἀφύσικο.

Κ' ὅμως κύριοι, αὐτὸ τὸ ἀφύσικο γιὰ τὸν ὑπόλοιπο κό σμο, γιὰ τὸ χωριὸ μας εἶναι φυσικότατο, αὐτὸ εἶναι πρὸ ὑπόθεσις, αὐτὸ εἶναι κατὶ πού ὁ καθένας μας λαβαίνει ὑπ' ὄψῃ τοῦ ὅταν ξεκινᾷ γιὰ τὸ χωριό.

Δὲν ὑπάρχει πουθενά ἓνα κομμάτι κρέας, δὲν βρίσκεῖς ἓνα μεζέ, γιὰ νὰ πειρὲς ἓνα μπουκάλι μύρτα θὰ πρέπει νὰ σε θερίσει τὸ ξεροσφύρι.

Γιὰ τὸ ὅμως συμβαίνει αὐτό; Γιὰ τὸ νὰ μὴν ὑπάρχει στὸ χω ριὸ μας μιά ταβέρνα, ἢ ἔστω ἓνα χασάπικο;

Αὐτὰ τὰ ἐρωτηματικά μὲ βασανίζουν καὶ μένα (ὅπως τὸν καθένα νομίζω) καὶ ξεκίνησα μιά ἐρευνα τίς μέρες τοῦ Πά σχα πού ἤμουν στὸ χωριό.

Καὶ μού εἶπε ὁ Τσιαμπούλας πὺς στέλνει στὸ χωριὸ μας μέσῳ ὁρο γύρω στὰ 200 κιλά κρέας τὴν εβδομάδα καὶ μόνον αὐτὸς δηλαδὴ καταναλῶνει στὴν Κουσοβίστα 10 τόννους κρέας οἱ ἄλλοι χασάπηδες ἀπ' τὴν Πράμαντα δὲν καταναλῶνουν ἄλλο τόσο; Ἐμεῖς ὁ καθένας πού πάμε στὸ χωριὸ ξέροντας πὺς δὲν θὰ βροῦμε τίποτε δὲν πέρνουμε μαζί μας κρέας ἀπὸ τὴν Ἄρτα ἢ ἀπὸ τὰ Γιάννενα;

Πάνω ἀπὸ 20 τόννοι κρέας λοιπὸν τὸ χρόνο καταναλῶ νει τὸ χωριὸ μας καὶ δὲν ἔχουμε ἓνα χασάπικο.

Ἀλλὰ καὶ κατὶ ἄλλο ὅταν ξέρουν ὅτι ὑπάρχει ἓνας μεζές δὲν θαρχόταν κ' ἀπὸ τὰ γύρω χωριά μιά—δυὸ παρές νὰ πιοῦν ἓνα ποτήρι;

Τὶ φταίει λοιπὸν;

Μήπως κάποιος θὰ πρέπει νὰ λάβει σοβαρὰ ὑπόψιν τοῦ τὰ ἀνωτέρω;

Καὶ μὴν ξεχνάμε πὺς αὐτὸς ὁ κάποιος ἐκτὸς ἀπ' τὸν εαυ τὸ τοῦ θὰ βοηθήσει καὶ τὴν ἀνάπτυξη τοῦ χωριοῦ μας, θὰ ἀνέβασε τὸν τουρισμὸ, θὰ ἀλλάξει γενικὰ τὴν ὄψη τοῦ χωριοῦ μας.

Πιστεύοντας πὺς θὰ βρῶ κατανόηση κλείνω ἐλπίζοντας.
ΓΙΩΡΓΟΣ ΦΛΩΡΟΣ

«ΚΟΥΣΟΒΙΣΤΑ»

Μηνιαία έκδοση της Αδελφότητας Κτισταδιωτών Αρτης «Η ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ»

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: Αδελφότητα Κτισταδιωτών Αρτης

Υπεύθυνος σύμφωνα με το Νόμο

Διευθυντής: ΓΙΩΡΓΟΣ Β. ΦΛΩΡΟΣ

Πριοβόλου 15 Άρτα

Διαχειριστής Οικονομικού

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Β. ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ

Οι Γνώμες συνεργατών δεν εκφράζουν απαραίτητα και τις απόψεις του Δ.Σ.

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Εσωτερικού ετησία 250 δρχ.

Εξωτερικού ετησία 1000

Κοινοτήτων ετησία 500

Γραφεία Πριοβόλου 15 Άρτα

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ

Για το Νεκροταφείο στο χωριό μας συνεχίζονται οι προσφορές από μέλη και μη της Αδελφότητας.

Μας έστειλαν αυτόν τον μήνα οι:

Λάμπρος Γεωρ. Λάμπρος 2.000 δρχ.

Μήτσος Δημ. Κων/νος 1.000 δρχ.

Παπαθεοδώρου Αριστ. Αικατερίνη 500 δρχ.

ΕΙΔΙΚΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Λάβαμε την συνδρομή σας για την εφημερίδα μας και σας ευχαριστούμε.

	ΔΡΧ.
Μήτσος Δη. Κων/νος — Άρτα	250
Φλώρος Δημ. Παναγιώτης — Άρτα	250
Κατσαντώνης Ονούφριος	250
Ρίζος Γεώργιος — Ιωάννινα	250
Φλώρος Κων. Γεώργιος — Πρέβεζα	250
Βήχας Ιωάν. Δημήτριος — Αθήνα	250
Παπαδημητρίου Ιωάν. Βασίλειος — Άρτα	250
Παπαθανασίου Κων. Δημήτριος — Άρτα	250
Μπριασούλης Κων. Γεώργιος — Άρτα	250
Βήχας Χρ. Ιωάννης — Άρτα	250
Ζαχάρης Σοφοκλής — Άρτα	250
Βασιλάκης Νικηφόρος — Άρτα	250
Λένης Γεωρ. Χρήστος — Πάτρα	250
Σαρλής Γεώργιος — Άρτα	250
Μπιτχβάς Λ. Βασίλειος — Κτιστάδες	250
Μπριασούλης Χρ. (Κοντοπρόεδρος) — Κτιστάδες	250
Μήτσος Δημ. Νικόλαος — Κτιστάδες	250
Γιαννάκης Νικ. Σπύρος — Ιωάννινα	250
Τόλης Κων. Ιωάννης — Ιωάννινα	500
Λάμπρος Δημ. Νικόλαος — Χαλκιάδες	250
Λένης Σπ. Γρηγόριος — Άρτα	500
Καλύβας Ηλίας — Αθήνα	250
Βήχας Χρ. Ιωάννης — Πρέβεζα	300
Βήχας Αντώνιος Χρ. Άρτα	250
Νεφρός Θεόδωρος Αθήνα	250

ΜΙΚΡΑ - ΜΙΚΡΑ

ΣΤΟΝ ΓΙΩΡΓΟ του ΝΙΚΟΥ ΣΠΥΡΟΥ ΓΙΑΝΝΑΚΗ που στις 20 Μαΐου ορκίστηκε Καθηγητής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων η εφημερίδα μας στέλνει τις θερμότερες ευχές.

ΜΑΘΑΜΕ πώς αρραβωνιάστηκε η ΕΛΠΙΔΑ του ΚΩΣΤΑ ΦΛΩΡΟΥ στην Πρέβεζα. Της ευχόμαστε ολόψυχα, γρήγορα και καλά στέφανα.

ΣΤΗΝ κοπέλλα του Κώστα Β. Μπριασούλη που αρραβωνιάστηκε ευχόμαστε καλά στέφανα.

ΣΤΗΝ ΣΠΥΡΙΔΟΥΛΑ Ν. ΛΑΜΠΡΟΥ που γέννησε αυτές τις μέρες αγοράκι, η εφημερίδα μας στέλνει θερμές ευχές. ΝΑ ΤΗΣ ΖΗΣΗ.

ΜΑΖΕΥΤΗΚΑΝ στις αρχές του μηνός στο χωριό όλα τα παιδιά του μακαρίτη του ΛΙΑ ΠΑΠΑ για το ετήσιο μνημόσυνο του πατέρα τους. Ή εφημερίδα μας εύχεται να μείνει η Μνήμη του ΑΙΩΝΙΑ.

ΜΑΘΑΜΕ πώς ...κάποιος έχει ένα ακορντεόν και παίζει κιόλας ακορντεόν και χάρει κιόλας μία χαρά όταν παίζει ο Αντώνης βιολί στην Αγία Τριάδα. Μήπως νομίζει πώς στην καινούρια εκδρομή θα πρέπει να χορέψει κι' ο Αντώνης;

Μ' εννοεί τί εννοώ...

ΠΕΝΘΟΣ

ΠΕΘΑΝΕ η Β. Ν. ΛΙΑΠΑΤΗ. Την κηδεία που έγινε στο χωριό ακολουθήσαν πολλοί συγχωριανοί μας από την Άρτα.

Στα παιδιά της και στους άλλους συγγενείς στέλνουμε ΘΕΡΜΑ ΣΥΛΛΗΠΗΤΗΡΙΑ.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Με μεγάλη μας χαρά δημοσιεύουμε τα γράμματα που αναγνώστες μας έστειλαν και καθιερώνουμε απ' αυτό το φύλλο μία στήλη για σας.

Απ' την Αθήνα ο Ηλίας ο Καλύβας μας γράφει:

Αγαπητοί μου συγχωριανοί

Σας ευχαριστώ πολύ για την εφημερίδα που μου στείλατε καθώς και για το ότι με θυμηθήκατε και από αυτή τη στιγμή θεωρήστε με ενεργό μέλος της Αδελφότητας.

Συνεχίστε τον σκληρό αγώνα σας να φέρετε πιο κοντά όλους τους συγχωριανούς μας. Σας εύχομαι να σας έρχονται όλο δεξιά.

Σας στέλνω 250 δρχ. για την συνδρομή μου και ότι άλλο χρειασθεί θα είμαι πρώτος.

Ευχόμενος καλό καλοκαίρι σε όλους κλείνω εδώ.

ΗΛΙΑΣ ΚΑΛΥΒΑΣ

Απ' την Αθήνα ο Νίκος τ' Γιώργου τ' Μητρο Νάσιου μας γράφει:

Φίλοι και Συγχωριανοί, μέλη του Δ.Σ.

Η έκδοση της εφημερίδας «ΚΟΥΣΟΒΙΣΤΑ» είναι μία ΩΡΑΙΑ σας προσφορά στο ΩΡΑΙΟΤΑΤΟ χωριό μας.

Η πράξη σας αυτή αποβλέπει θαρρώ, όχι μόνο στη διατήρηση και το ζωντανέμα του λαϊκού στοιχείου του χωριού μας, αλλά περισσότερο στη συνέχιση και διάδοσή του στις επερχόμενες γενιές. Με την παραπάνω σκέψη και μόνο ξεκινώντας, θέλω απλά και με δυο κουβέντες να σας πω «Θερμά Συγχαρητήρια».

Κατά τ' άλλα φίλοι μου συγχωριανοί περιμένω με αγωνία το κάθε επόμενο φύλλο της εφημερίδας (ΜΑΣ) πιά.

Αθήνα 16.6.82

Γειά σας

ΝΙΚΟΣ Γ. ΚΑΛΥΒΑΣ

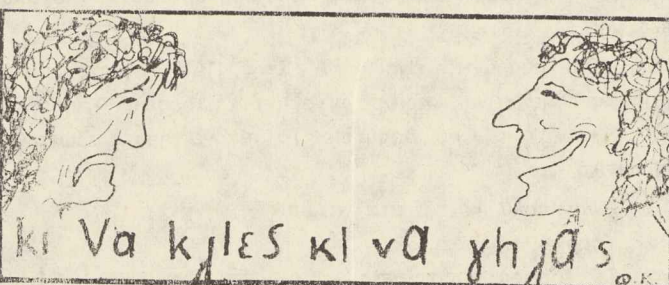
Απ' την Πρέβεζα ο Γιάννης του Τάκη Λάμπρη μας γράφει:

Αγαπητοί Συγχωριανοί

Κατ' αρχήν θα ήθελα να σας ευχαριστήσω για την τιμή που μου κάνατε και μου στείλατε την μηνιαία εφημερίδα σας (ΚΟΥΣΟΒΙΣΤΑ), την οποία μόλις πήρα στα χέρια, μου προκάλεσε μεγάλη χαρά και συγκίνηση. Ειλικρινά συγκινήθηκα και αισθάνθηκα ότι έπιασα ένα κομμάτι από το χωριό μας. Διαβάζοντάς την δε έννοιωσα τη δροσιά του πλατάνου και του κρύου νερού.

Είδα ακόμη ότι η εφημερίδα σας δεν πάει πολύς καιρός που άρχισε να εκδίδεται και σ' αυτό θα ήθελα να δώσω μίαν ευχή:

Εύχομαι ολόψυχα και εγκάρδια σε σας και στην εφημερίδα καλή επιτυχία σ' αυτό το έργο, το τόσο δύσκολο τώρα στην αρχή αλλά και με τόσο ευχαρίστηση στο μέλλον για

Ειδικής ν' αλ βουλά σας έγραψα για το' δγιό το' γάμο. πθά γένουντη άπου δώ κι πέρα, γι αυτό θυμήθα κι θα σας του μουλουήσου τί μούπη ή Χρήστινα (τ' άλου τ' όνουμασ δέ σας του ματράου) για του στηφάνσ, για να ίδούν οι νιώτηρ πόσου μηγάλου σηβασμό είχαμαν (όχι ούλ, αλά ή πλησώτηρ άπου μάς) στού γάμου κι στού στηφάν.

Ηγώ το' πλησώτηρς χρουινιές ξεχειμάζη στού Ξηρούμηρου.Εικη γνουρίσκα μή τ' Χρήστινα, κι μούφηρη κόνια δικα-πηνταργιά προβατάκια π' ούχει, κι τάβαλα στού θκόμ του κουπαδάκι. Για πληρουμή βόσκαγα νιά πρόμη βρουμούλα πόστηρηνη του χνόπουρου, κι του καλουκέρ το' τάπηρνα κι στού χουργιό τά θκάτο τά πρόβατα, μώδουνη κι βόσκαγα κι κάτ πιτσούργια π' ούχη, κι έρχουμασαν πάτο, κι πόστα.

Νιά χρουινιά ή Χρήστηνα μούφηρη στα πρόβατα διό αρ-νάδης κι μούπη: Ατόφηγ αυτές το' αρναδούλης να το' πρου σέχο καλήτηρα άπ' τά μάτγιασ, γιατί αυτές είνη τ' κουνιά-δου τ' άντραμ. Σναρχή μ' ανακατώθηκη του μιαλό, αλά του ζώρσα κι τ' ούβρα γλήγουρα. Καλά τολέου τ' αδερφούς είνη; Χασκουγιάλαση λίγου κι μούπη όχι. Κι πηγός είνη μουρή ού κουνιάδους τ' άντρασ; Ηγώ μούπη δέ μπόχταγα πιδιγιά, κι ού Χρήστους, του τράβση μηγάλου σηκλέτ. Γι' αυτό ήβρη νιά κακουμηρούλα κι χαζούλα κι τ' σήμαση στού κουνάκι. Μάς έκαμη κιανά πιδάκ, κι τνέχουμη σά μηπρέτρια. Κατάλα-βα τσιπά. Κι δέ μλές Χρήστηνα, ού Χρήστους μή ηγιά κμά-τη του βράδ, μή σένα, ή μ' αυτήν; Μαυτήν κμάτη αλά ηγώ έχου του στηφάν, μούπη.

Μουρήν νά γιλάσου, αλά μαζί με του γέλιου έκαμα θάμα αυτήν τη γνιάκα για του σηβασμό πούχει για του στηφάν κέτο κρατήθηκα σουβαρός. Δέ θέλησα να το' πού τίπουτας ανάντηα στούν άντρατα, αφού φγαροτμέν ήταν πούχη του στηφάν, κι άς τσέληπ ού Χρήστους.

Ατόφγιους

Αναδημοσίευση από την «ΘΕΟΔΩΡΙΑ»

την επιτυχία του σκοπού της. Και είμαι σίγουρος ότι θα έλθω η ευχαρίστηση της επιτυχίας αφού σταθεί πέραν από κάθε τι το κομματικό ή ότι δηποτε άλλο που νά επηρεάζει την λέξη Αδελφότητα. Είμαι δε ακόμη αισιόδοξος ότι διά μέσω αυτής της εφημερίδας θα μπορέσουν να προβληθούν αφ' ενός μόν πολλά πρόβλήματα του χωριού μας, αφ' ετε ρου δε οι καλλονές του.

Γρηγορώ δέ τη στιγμή που θα μπορέσω να ρθώ στα Γραφεία σας για να σας ευχαριστήσω και να σας συγχάρω από κοντά.

Πρέβεζα 10.6.82

Με εκτίμηση

ΙΩΑΝΝΗΣ Χ.Λ. ΒΗΧΑΣ

Απ' την Αθήνα ο Τάκης του Γιώργου Καλύβα μας γράφει ένα γράμμα και μας παρακαλεί να την δημοσιεύσουμε.

Αγαπητή «ΚΟΥΣΟΒΙΣΤΑ»

Αισθάνομαι την υποχρέωση να σας συγχάρω κι εγώ προσωπικά για την έκδοση της εφημερίδας «Κουσοβίστα», γιατί έτσι μαθαίνουμε όλα τα νέα για τους χωριανούς μας, γάμους αρραβώνες, θανάτους κλπ, μια και οι ανάγκες μας έκαναν να εγκαταλείψουμε το χωριό μας και να σκορπιστούμε σ' όλες τις άκρες της γής. Χαιρόμαστε ειλικρινά να μαθαίνουμε για ό,τι γίνεται σχετικά με το χωριό μας.

Μεταξύ των άλλων διάβασα και το θάνατο του φίλου μου Σόλωνα Κούγκουλο και θέλω να εκφράσω μέσω της εφημερίδας μας τα θερμά συλληπητήριά μου προς την οικογένειά του.

Επίσης διάβασα και για την μετάθεση του συγγενή μου και συγχωριανού μας κου Κων/ντίνο Βήχα, πρώην Νομομχα νικός Ιωαννίνων από τα Γιάννενα στη Ρόδο. Πράγματι λυπήθηκα και εγώ προσωπικά γιατί ο κύριος Βήχας, όπως γράφετε και σεις, πρόσφερε πολλά στο χωριό μας.

Να σας υπενθυμίσω και εγώ μερικά έργα του που ήταν σημαντικά και δεν πρέπει να τα ξεχνάμε. Μεταξύ αυτών ο τεράστιος πέτρινος τοίχος που χτίστηκε για να υποστηλώσει το οικοπέδο του, πάνω στο οποίο έχτισε μια πολύ όμορφη βίλα, που είχε την τιμή να την χτίσω ο ίδιος. Επίσης είχε προγραμματίσει να κάνει μια διάνοιξη δρόμου από Καψάλια μέχρι την Τζούμα περίπου, διαμέσω Παρασπορία. Αυτός ο δρόμος θα εξυπηρετούσε πολλούς χωριανούς, αλλά δυστυχώς δεν πρόλαβε να τον φτιάξει. Πρόλαβε όμως, ευτυχώς, να φτιάξει τον δρόμο με ασφάλτο, ο οποίος ξεκινάει από την θέση Σκάλα και φθάνει στο σπίτι του σ' ξαδέρφου του κου Αθανασίου Λένη, τοποθεσία Καργιατρών ή Σιγκενά. Παρ' όλα αυτά όμως ελπίζουμε, όπως γράφετε και σεις, θα συνεχίσει από τη Ρόδο που βρίσκεται τη δραστηριότητά του και την αγάπη του προς το χωριό. Παρακαλώ όπως δημοσιεύσετε την επιστολή. Σας ευχαριστώ για τη φιλοξενία, ο συγχωριανός και συνδρομητής σας

ΤΑΚΗΣ Γ. ΚΑΛΥΒΑΣ

Κουβέντες - κουβεντούλες

Κλόστρα — τό βρασμένο πρωτόγαλα
Κουντρί — μεγάλη πέτρα, βράχος
Κολτσιό — ο αγκαθωτός σπόρος του άγριου τριφυλλιού
Κοστέκια — οι τριχές που περιορίζουν τα πόδια του αλόγου
Κοστεκιάζω — δένω γερά, βάζω κοστέκια
Κουσιέβω — τρέχω
Λιαγκρίζω — σπινθηρίζω, σ' λιαγκρίζω τα μάτια
Λακριντί — κουβεντούλόι
Λαπάς — κατάπλασμα αλλά και ο άνθρωπος ο νωθρός

Οι μυλωνάδες

Συνέχεια από την 1η σελίδα
νέα ικανοποιούσε κάθε απαίτηση. Πολιτική, θρησκευτική, κοινοπολιτικό (σάτυρα) κλπ. Στο μύλο συντροφιά με το μονοτονο τραγούδι της μυλωνάδας, μασουλώντας «κραμποκούκι» (κουλούρα καλαμποκιάς ψημένη στη σπρούχνη σε κατσαρόφια με πρέντζα απ' το κλειδάρι έσιασαν το προξενιά, μέχρι να πέσει το «γέμμα». Αλλάζαν κουβέντες οι συντοπίτες με τους μακρινούς που βρέθηκαν εκεί γιατί το χωριό τους δεν έχει μύλο.

Μέφερε ο δρόμος να περάσω από εκεί μετά από χρόνια. Περιπάτησα το στρατό που φέρνουν τους χωριανούς μας στο μύλο. Στα γκαλερίμια φαίνονταν και σήμερα τα πέταλα απ' τα γαϊδαρομούλα που πάταγαν βαριά φορτωμένα. Ριχτήκα απ' το Μπέλ-Μεξ στα μαντάνια και βρέθηκα σταλωναί απ' το μύλο. Θλίβεη ή εικόνα. Ξεσκλίδει απ' το παρελθόν. Θύμα και αυτός της βιομηχανοποιημένης εποχής μας. Χαλάσμα τα. Φωλιές για τις νυχτερίδες και τα «ζουδία». Η τσατή μι σογκρεμισμένη. Η καμάρα γιομάτη μούσκα και χωρίς φτερωτή. Η πόρτα χωρίς μανταλό έρμαιο στους αερίδες. Η κουρίτα πνιγμένη στο σκορπόχορτο και τις αγριόσκας. Ο χρόνος τάφειρε όλα όπως και εμάς....

Η φύση πιο σπλαχνικά, θέριψε το κισό και την αγράμπελη και τάφειρε να τον αγκαλιάσουν για να κρύψουν τη γυμνια του. Δοκίμασα να βάλω το πόδι μου στο κεφαλόσκαλο. Με τρόμαξε μία κουκουβάγια που έσκουζε πετώντας τραγική μνήμη από το φεγγίτη.